

Gedichten bij het Herdenkingsconcert 4 mei 2017

Geschreven door:

Judith Pieters
Jobke van Bergen
Michelle Bracke
Ricardo Frederiks

Voorgedragen door:

Maartje Hemer
Martijn Vincken
Mickey Lammers
Tim Henneman
Vjosa Shabanaj
Leerlingen van Bernardinus College en
Sintermeerten College

1ste tekstvoordracht

Voorafgaande aan

**Mauthausen - Liederer Hoog lied
van Judith Pieters**

voorgedragen door **Martijn Vincken**

Ik tast in het duister
Ik zoek en
Ik luister
Maar ik hoor je stem niet meer
Mijn hoofd loopt over, en
Mijn hart doet zeer

Ze namen je mee naar
Een plek in het duister
Er werd niet gefluisterd
Niet gezongen
Niet gepraat
Op deze plek wordt
Er nooit meer gezongen
En nooit meer gelachen
Het is nu te laat

Ze namen je mee naar
Het eeuwige duister
Ze lieten je vallen in
De eeuwige nacht
En als ik mag vragen
Dan vraag ik om genade
Om nog één keer nu te horen
Hoe je praat en hoe je lacht

Dan smeed ik om genade
Dat het zonder angst en snel was
Ook al weet ik dat die vraag
Tevergeefs door mij gesteld was
Ook al is er niets te hopen
Niets te vragen, niets te doen
Ik zal alles proberen om
Weer terug te gaan naar toen

Ik dacht je nog
Te kunnen vinden
Maar stekeblind en
Oostindisch doof
Heb ik gezocht, en
Geluisterd, maar
Tastte ik in het duister

2de tekstvoordracht

voorafgaande aan

Mauthausen Liederer – Antonis

van Michelle Bracke

voorgelezen door **Martijn Vincken**

ik vrees de zwarte weg naar onderen
waar vele levens zijn stukgevallen
met doffe ploffen hoor ik de lijven
vermoeid de koude stenen raken
er zijn momenten, dat geef ik toe
waarop het als verlossing klinkt
maar ik zal voortslepen, ik wil bestaan
in elke steen zit leven, mijn naam

hoe lang nog tot ik de laatste steen
een laatste zere zucht zal slaken?
mijn benen zijn als wankelende krukken
die de kwelzucht nog amper verdragen
mijn armen trillen als kale vogels
verjaagd uit hun warme nest
nog meer dan dat is het mijn geest
een vlam die langzaam uitwakkert

maar plots is daar een hand van licht
een antwoord op mijn zienlijk kwijnen
hij neemt mijn steen alsof hij zegt
“hier stopt het dan, jouw lange lijden”

oh witte redder, hand van licht
ben jij het mens tussen de monsters?
hoe jij mijn leven onder je armen neemt
en me draagt, onbevreesd de hemel in

3de tekstvoordracht

voorafgaande aan

Mauthausen Liedereren – Vluchteling van Ricardo Frederiks

voorgedragen door **Mickey**

Lammers

Ik ben onschuldig
Aan jouw vakbekwaam
empathie vernielen

Toen ik moest knielen
Voor de menselijkheid
Keek jij me aan alsof ik
Kwader was.

Maar puur kwaad dat jij
Uitspuugt vervroegd vernielen
Van een vertrouwensband

Tussen een vluchteling
En dan het land
Jouw land.

Ik ben onschuldig
Maar dat weert jou niet
empathie vernielen.

Ik ben onschuldig
Tot jij het mens zijn vernielt.
Voor wie ben ik op de vlucht?

Zowel in mijn land
Als in jouw land

4de tekstvoordracht

voorafgaande aan

ik ben het gezicht dat jou later
in de bevrijde massa vinden zal

Mauthausen Lieder- Als de oorlog over is van Michelle Bracke

voorgedragen door **Tim Henneman**

onthoud mij, warme tranen aan de
overkant
laat mij het gezicht zijn dat je later
in de bevrijde massa zoeken zal

vergeet dit wrede hek, laat het
doodroesten in de kou
hier smeken mensen hun handen open
liefste vergeet dit hek

heb je mij al een naam gegeven of
hoop je dat ik dansen kan?
denk je aan welke wijn mij smaakt, aan
hoe hoog ik zingen kan?

onthoud mij, mooie tranen aan de
overkant
ontdooi je handen aan mijn hart
later vertellen we onze verhalen in de
zon
aan kinderen die oorlog niet begrijpen

zie hoe de hoop op mijn netvlies brandt
we zullen ze wreken, jij en ik
ons hek versieren we met geurige
rozen
en aan het haardvuur verslaan we de
snijdende kou
we zullen uitgelaten door de straten
dansen
want we weten: elke beweging is niet
langer dodelijk

de angst verruilen we met de zekerheid
van morgen
en waar schaduw ons bedelft, valt
straks vers licht
het gebedssnoer dat mijn hevig beven
bedaat
zal langzaam uit mijn handen glijden
want ik weet, en jij weet, god heeft al
gehoord

onthoud mij, warme tranen aan de
overkant

5de tekstvoordracht

voorafgaande aan
**Requiem voor de Mens,
Eerste Statie – Brief
van Ricardo Frederiks**

voorgedragen door **Maartje Hemer**

Ik loop
Maar stierf
Naarmate mijn gedachten
Beestachtig wreed
Naarmate mijn gedachten
Beestachtig wreed
Verkleurden.

Zo stierf
Ik dan
Er is niets meer over van
De man die jij
Zoon noemde
De man die jij
Zoon noemde
Vermoord.

Lieve moeder,
Lieve vrienden,
Ik sluit een brief
Daarbij mijn hart
Ik ren emotioneel
Gedachteloos
Verwachting loos
Tot mijn lichaam
Dood spreekt.

6de tekstvoordracht

voorafgaande aan
**Requiem voor de Mens,
Tweede Statie – Gesprek aan tafel
van Ricardo Frederiks**

voorgedragen door **Maartje Hemer**

Plots ligt hij daar
Dood-benauwd dat ik het krijg.
Daar ligt een mens.

Plots ligt hij daar
Dood-gewoon hoe jij het noemt.
Daar ligt een mens.

Waarom moet ik eraan wennen?
Ziet niemand wat ik zie?

Iedereen zegt "zijn verdiende loon"
Het is allemaal maar doodgewoon.
Het is allemaal maar doodgewoon.

7de tekstvoordracht

voorafgaande aan
**Requiem voor de Mens,
Derde Statie – Rapportage
van Judith Pieters**

voorgedragen door **Mickey
Lammers**

Ik ontwaak uit een droom die voorbij is
Uit een nacht die voorgoed nu
weer licht is
Een droom die mij nooit zal verlaten

Want al zou ik er wel of juist nooit meer
over praten
Die nacht is vannacht diep in mij
gekropen
In mijn lichaam en mijn hart en
al zou ik willen hopen

Al zou ik willen vragen, willen bidden,
willen smeken
Al zou ik mijn weg terugzoeken door de
dagen en de weken
Al zou ik elke nacht deze droom
opnieuw weer dromen

Ik kan niets meer veranderen,
ik kan niet verder komen
Al probeer ik te rennen en
tegen alles in te vechten
Al vertroebelt de lijn tussen de goeden
en de slechten

De droom eindigt steeds
met hetzelfde gevoel
Ik probeer het te omschrijven,
misschien snap je wat ik voel
De droom laat mij huilen,
laat mij schreeuwend ontwaken

Ik probeer het te stoppen, maar geen
pijn kan mij raken
Ik maak een einde, keer op keer,
aan het leven
Maar het wordt mij steeds
teruggegeven

En wanneer ik dan huilend en
schreeuwend wakker word
En niet wil zien hoe mijn wereld

ingestort
In scherven op mijn dekbed ligt

Dan houd ik mijn ogen liever dicht
En ik zal het nooit winnen van
dit eindeloos gevecht
Want als ik ze open, zie ik de
nachtmerrie pas echt

8ste tekstvoordracht

voorafgaande aan
**Requiem voor de Mens,
Vierde Statie – In Paradisum
van Jobke van Bergen**

voorgedragen door **Vjosa Shabanaj**

Mijn vleugels
Zo fragiel als was
Bij de hitte van de zon
Koelen af
Nu ik weg ga
Weg van waar het begon

Ze worden sterker
En even zie ik, nee
Denk ik, nee
Hoop ik
Wat ik nooit dromen zou
Dat ik weer vliegen kon

Ze brengen me
Verder naar het licht
Naar de plek
Waar de mooiste woorden
Eindelijk weer worden gedicht

Waar de trappen
Korter zijn dan ze lijken
Zodat je met elke snelheid
En met elke maat
De hoogste treden kan bereiken

Je hoeft niet meer bang te zijn
Voor het donker onderaan
Want hoe dan ook
Wat je ook doet
Blijf in voor- en tegenspoed
De weg naar voren gaan

Dan zal je zien
Zal je horen
Zal je voelen
Dat als je eenmaal boven bent
De warmte van de wereld
Je hart zal overspoelen
En de vrede jou herkent

9de tekstvoordracht

Voorafgaande aan
Mauthausen Lieder -
Als de oorlog over is (reprise)
van Jobke van Bergen

voorgedragen door **Tim Henneman**

Wat hebben we eraan
Om te vergeten
Om niets te voelen
Niets te herinneren
Of niets te weten

Om terug te keren
Naar een plek zo zwart als as
Waar jij, mijn liefste kind
In de donkerste tijden
En mooiste momenten
Ooit zo helder was

Wat zou ik moeten doen
Met al mijn herinneringen
Met onze foto's
Die me laten lachen met een traan, en
Die mijn hart zo snel doen kloppen, en
Die mij hopeloos maken
Als ik bedenk
Dat ik zonder jou verder moet gaan

Om jouw knuffels te dragen
Zoals jij dat zo goed kan
Of namen te bedenken
Die alles lief doen klinken
Hoe donker de dag ook mag zijn
Dat Jij mij niet laat verdrinken
Of me overlaat
aan de gevolgen ervan

Wat hebben we eraan
Om te vergeten
Om door te gaan
Zonder beeld
Zonder enige gedachten
Die mij juist zo sterk maakt
Mij tilt door de engste nachten
Dat jij mijn hart nog steeds bewaakt

om met jouw poppen te mogen spelen
of thee te drinken
gemaakt uit lucht
om nog een keer te doen alsof
alsof prinsessen nog bestaan

alsof draken nog steeds de wereld
veroveren
en ballerina's veranderen in een zwaan

te geloven
in de onschuld van jouw ogen
die mij vertelden
wat ik al wist

liefste,
wat heeft het voor zin om te vergeten
door te gaan zonder jouw gezicht
zonder jouw handjes, zonder jouw lach
zonder jouw dromen
mijn kleine, grote optimist